

Hyvä koulutus:

Lähes kaikki maailman lapset aloittavat jo peruskoulun, mutta usein haasteena on koulutuksen heikko laatu. Etenkin tyttöjen koulutie jää myös helposti lyhyeksi.

Suomella on vahva maine opetusalan osaajana ja tasa-arvoisen, kaikille sopivan opetuksen edistäjänä. Etiopiassa Suomi on parantanut vammaisten lasten mahdollisuutta käydä koulu ja edistänyt opetussektorin uudistusta, joka vaikuttaa yli 30 000 koulun arkeen. Mosambikissa Suomi on tukenut lasten mahdollisuutta aloittaa oppiminen omalla äidinkielellään.

Sukupuolten tasa-arvo:

Maailmassa on arviolta 225 miljoonaa naista, jotka haluaisivat käyttää ehkäisyä mutta joilla ei ole siihen

mahdollisuutta. Joka neljäs äiti joutuu synnyttämään ilman kättilöä.

Suomen kahdenvälisen kehitysyhteistyön tuella 1,5 miljoonaa naista käytti seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluja vuosina 2015–2017. EU:n tuella 56 miljoonaa naista käytti ehkäisyä vuosina 2014–2016. Suomi tukee vahvasti myös YK:n tasa-arvojärjestöä (UN Women) sekä kansalaisjärjestöjen työtä naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi.

Puhdas vesi ja sanitaatio:

Maailmassa 866 miljoonaa ihmistä elää ilman puhdasta vettä ja 2,3 miljardia ilman vessaa.

Suomi on pitkään tehnyt vesialan kehitysyhteistyötä, jossa parannetaan kotien, koulujen ja terveyskeskusten vesihuoltoa, käymälöitä ja hygieniää. Vuosina 2014–2017 sanitaation sai sen tuloksena lähes 6 miljoonaa ihmistä. Kouluissa vesi- ja sanitaatiopalveluista hyötyi 660 000 koululaista. Kaikkiaan puhtaan veden piiriin on Suomen kehitysyhteistyöllä saatu 10 miljoonaa ihmistä.

Ilmastotoikoja:

Ilmastonmuutos koettelee pahiten maailman köyhimpiä maita.

Suomella on metsäosaamista, joka hyödyttää metsien kestävän käytön suunnittelua ja seurantaa myös globaalisti. Yksityisen sektorin yhteistyöllä Suomi on tukenut erityisesti puhtaan energian ratkaisuja, ja kehitysrahoitusyhtiö Finnfund on yksi Afrikan suurimman tuulipuiston rahoittajista. Maatalous- ja vesialan kehitysyhteistyö tukee pienviljelijöiden sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin.

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Suomi on osa maailman yhteistä suunnitelmaa

Mikä on Agenda 2030?

YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja Agenda 2030 -toimintaohjelman päämääränä on poistaa äärimmäinen köyhyys maailmasta ja turvata hyvinvointi ympäristölle kestävällä tavalla. Tavoitteita on 17 ja alatavoitteita kaikkiaan 169. YK:n jäsenmaat sopivat suunnitelmasta vuonna 2015. Se ohjaa kestävän kehityksen edistämistä vuoteen 2030 saakka.

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on yhteiskunnallista muutosta, jossa turvataan nykyisille ja tuleville sukupolville hyvän elämän mahdollisuudet. Ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Kolme ulottuvuutta:

- 1) Ekologinen kestävyys
- 2) Taloudellinen kestävyys
- 3) Sosiaalinen kestävyys

Mitä Suomi tekee?

Ensisijainen vastuu Agenda 2030:n toimeenpanosta on valtioilla, mutta tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan myös kaupunkien ja kuntien, yritysten, järjestöjen ja kansalaisten laajaa osallistumista. Periaatteena on, ettei ketään jätetä kehityksestä jälkeen.

Esimerkkejä Suomessa painottuvista toimista ovat kestävän kulutuksen ja tuotannon edistäminen sekä eriarvoisuuden vähentäminen. Maailmalla Suomi edistää tavoitteita erityisesti kehityspolitiikan keinoin. Tärkeitä ovat myös ilmastopolitiikka, ulko- ja turvallisuuspolitiikka, kauppapolitiikka sekä toiminta EU:n kautta.

Tavoitteiden seuranta

YK seuraa kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista yli 200 globaalin mittarin avulla, minkä lisäksi valtioilla on omia kansallisia indikaattoreitaan. Suomi on ensimmäisten joukossa luonut kansalliset tavoitteensa, toimenpiteensä sekä seuranta- ja arviointijärjestelmän. Vuosittain maat kokoontuvat arvioimaan edistystä YK:n korkean tason kestävän kehityksen poliittiseen foorumiin (HLPF).

YK:n pääsihteeri on nimittänyt seurannan tueksi kansainvälisen tutkijapaneelin, jonka ensimmäinen arvioreportti ilmestyi vuonna 2019. *Global Sustainable Development Report* osoitti kestävän kehityksen jarruiksi erityisesti eriarvoisuuden, ilmastonmuutoksen ja ympäristöongelmat. Tutkijat esittivät myös kaikkia maita koskevia ratkaisumalleja, joilla tarvittavia muutoksia globaaleissa järjestelmissä tulisi edistää.

Lisätietoa:

Ulkoministeriö: um.fi/agenda2030

Ulkoministeriö: maailma2030.fi (globaalikasvatus)

Valtioneuvoston kanslia: kestavakehitys.fi

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoutumus:
sitoutumus2050.fi

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Kestävän kehityksen 17 tavoitetta:

1. Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta.
2. Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävästä maataloudesta.
3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille.
4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.
5. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.
6. Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.
7. Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille.
8. Edistää kaikkia koskevaa kestävästä talouskasvusta, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.
9. Rakentaa kestävästä infrastruktuurista sekä edistää kestävästä teollisuudesta ja innovaatioista.
10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.
11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.
12. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.
13. Toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.
14. Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävästä käytöstä.
15. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävästä käytöstä; edistää metsien kestävästä käytöstä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtymisen ja luonnon monimuotoisuuden häviämisen.
16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.
17. Tukea vahvemmin kestävän kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.

KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET

